

Organizacja wymiaru sprawiedliwości / systemy sądownictwa

Na system sądownictwa w Republice Czeskiej składają się: Trybunał Konstytucyjny Republiki Czeskiej oraz sądy powszechne.

System sądów powszechnych tworzą: Sąd Najwyższy (*nejvyšší soud*), Najwyższy Sąd Administracyjny (*nejvyšší správní soud*), sądy apelacyjne (*vrchní soudy*), sądy okręgowe (*krajské soudy*) oraz sądy rejonowe (*okresní soudy*).

Administracja sądów

Ministerstwo Sprawiedliwości Republiki Czeskiej jest centralnym organem państwowym odpowiedzialnym za administrację sądami.

Na podstawie ustawy nr 6/2002 w sprawie sądów i sędziów Ministerstwo Sprawiedliwości administruje – bezpośrednio albo za pośrednictwem prezesów sądów – sądami apelacyjnymi, okręgowymi i rejonowymi; sądy rejonowe mogą być również administrowane przez Ministerstwo Sprawiedliwości za pośrednictwem prezesów sądów okręgowych.

Niektóre zadania rządowe o charakterze centralnym wykonuje Prezes Sądu Najwyższego Republiki Czeskiej (lub w stosownych przypadkach Zastępca Prezesa) lub Prezes Najwyższego Sądu Administracyjnego Republiki Czeskiej (lub w stosownych przypadkach Zastępca Prezesa).

Sądy są administrowane przez państwo z uwzględnieniem uwag odpowiednich rad sądownictwa (*Soudcovské rady*) ustanowionych w ramach Sądu Najwyższego Republiki Czeskiej, Najwyższego Sądu Administracyjnego Republiki Czeskiej, sądów apelacyjnych, sądów okręgowych oraz wszystkich sądów rejonowych.

Niektóre czynności administracyjne wykonuje dyrektor administracyjny sądu podlegający prezesowi sądu.

Rodzaje sądów – krótki opis

System sądów powszechnych składa się z czterech wyodrębnionych organizacyjnie poziomów:

sądy rejonowe; sądy obwodowe (*obvodní soudy*) w mieście stołecznym Praga oraz sąd grodzki w Brnie mają taki sam status jak sądy rejonowe, sądy okręgowe w Brnie, czeskich Budziejowicach, w Hradcu Královym, Ostrawie, Pilźnie, Pradze, Uście nad Łabą oraz sąd grodzki w Pradze, sądy apelacyjne w Pradze i Ołomuńcu, sąd Najwyższy i Najwyższy Sąd Administracyjny w Brnie.

Do systemu sądów szczególnych zalicza się wyłącznie Trybunał Konstytucyjny Republiki Czeskiej.

Hierarchia sądowa

System sądownictwa w Republice Czeskiej jest dwuinstancyjny, co stanowi decydujący czynnik w kontekście hierarchicznej organizacji systemu środków zaskarżenia. Z tego punktu widzenia hierarchiczny porządek obejmujący sądy, oparty na hierarchii określonego poziomu w ramach systemu sądownictwa, ma trzy szczeble.

Dalsze informacje dostępne są w sekcji poświęconej systemowi sądów powszechnych w Republice Czeskiej.

Na podstawie ustawy nr 6/2002 w sprawie sądów i sędziów:

Sądy rejonowe

- orzekają jako sądy pierwszej instancji, chyba że ustawy dotyczące postępowania sądowego stanowią inaczej,
- orzekają w innych sprawach, o których mowa w ustawie.

Sądy okręgowe:

- orzekają w sprawach, o których mowa w ustawie dotyczącej postępowania sądowego, jako sądy drugiej instancji w przypadkach, w których w pierwszej instancji rozstrzygały sądy rejonowe należące do ich okręgu,
- orzekają w sprawach, o których mowa w ustawie dotyczącej postępowania sądowego, jako sądy pierwszej instancji,
- orzekają w sprawach z zakresu sądownictwa administracyjnego, o których mowa w ustawie,
- orzekają w innych sprawach, o których mowa w ustawie.

Sądy apelacyjne

- orzekają w sprawach, o których mowa w ustawie dotyczącej postępowania sądowego, jako sądy drugiej instancji w przypadkach, w których w pierwszej instancji rozstrzygały sądy okręgowe należące do ich właściwości,
- orzekają w innych sprawach, o których mowa w ustawie.

Sąd Najwyższy Republiki Czeskiej

Jako najwyższy organ władzy sądowniczej powołany do sprawowania wymiaru sprawiedliwości w postępowaniu cywilnym i karnym Sąd Najwyższy Republiki Czeskiej zapewnia jednolitość i praworządność orzeczeń w drodze:

- rozstrzygnięcia nadzwyczajnych środków zaskarżenia w sprawach, o których mowa w ustawach dotyczących postępowania sądowego,
- rozstrzygnięcia innych spraw, o których mowa w przepisach szczególnych lub w postanowieniach umowy międzynarodowej ratyfikowanej przez Parlament, ogłoszonej i obowiązującej w Republice Czeskiej.

Sąd Najwyższy orzeka również w:

- sprawach uznania i wykonania wyroków sądów zagranicznych, jeżeli wymagają tego przepisy szczególne lub postanowienia umowy międzynarodowej ratyfikowanej przez Parlament, ogłoszonej i obowiązującej w Republice Czeskiej,
- innych sprawach, o których mowa w przepisach szczególnych lub w postanowieniach umowy międzynarodowej ratyfikowanej przez Parlament, ogłoszonej i obowiązującej w Republice Czeskiej.

Sąd Najwyższy nadzoruje orzeczenia wydawane przez sądy w postępowaniu cywilnym i karnym i dokonuje ich oceny oraz na takiej podstawie, w interesie zachowania jednolitości orzecznictwa, wydaje opinie w odniesieniu do orzeczeń sądów w określonych rodzajach spraw.

Na podstawie ustawy nr 150/2002, kodeks postępowania administracyjnego

Najwyższy Sąd Administracyjny Republiki Czeskiej

Jako najwyższy organ władzy sądowniczej w sprawach dotyczących wymiaru sprawiedliwości w sprawach z zakresu prawa administracyjnego Najwyższy Sąd Administracyjny zapewnia jednolitość i praworządność orzeczeń w drodze rozstrzygnięcia wniosków o ponowne rozpoznanie w sprawach, o których mowa w ustawie, oraz poprzez rozpoznawanie innych spraw, o których mowa w ustawie lub innych przepisach szczególnych.

Najwyższy Sąd Administracyjny nadzoruje orzeczenia wydawane przez sądy w ramach sądownictwa administracyjnego i dokonuje ich oceny, oraz na takiej podstawie, w interesie zachowania jednolitości orzecznictwa, wydaje opinie w odniesieniu do orzeczeń sądów w określonych rodzajach spraw.

Dla dobra zgodnej z prawem i spójnej praktyki decyzyjnej organów administracji Najwyższy Sąd Administracyjny – jako element własnego procesu decyzyjnego – może w sprawach, o których mowa w ustawie oraz przy zastosowaniu procedury przewidzianej w ustawie, podejmować ostateczne rozstrzygnięcia.

Prawnicze bazy danych

[Portal wymiaru sprawiedliwości](#)

[Portal administracji publicznej](#)

Czy dostęp do bazy danych jest bezpłatny?

Dostęp do obu portali internetowych jest bezpłatny.

Krótki opis treści

[Portal wymiaru sprawiedliwości](#) zawiera dane teleadresowe oraz informacje na temat Ministerstwa Sprawiedliwości, poszczególnych sądów i prokuratora generalnego.

Oficjalny portal rządowy udostępnia prawodawstwo Republiki Czeskiej publikowane w dzienniku ustaw (*Sbírka zákonů*).

Ostatnia aktualizacja: 13/05/2019

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej.

Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się

w informacji prawnej.